

Warszawa, dnia 3 stycznia 2017 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o instytutach badawczych
oraz ustawy – Prawo geologiczne i górnicze**

(druk nr 395)

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wzmocnienie nadzoru ministra nadzorującego nad państwowymi instytutami badawczymi.

Aby osiągnąć ten cel ustawa przyznaje ministrowi nadzorującemu prawo powoływania dyrektorów instytutów badawczych i ich zastępców bez przeprowadzania konkursu oraz liberalizuje wymagania wobec dyrektorów poprzez odstąpienie od warunku znajomości języka obcego. Minister nadzorujący uzyska prawo nieograniczonego ustawowymi kryteriami odwoływania dyrektorów i ich zastępców.

Ustawa wprowadza zmiany w składach rad naukowych instytutów badawczych, zwiększając w nich udział osób powoływanych przez ministra oraz rozszerza na wszystkie instytuty badawcze zasadę, że przewodniczący rady jest wybierany spośród członków powołanych przez ministra. Jednocześnie liberalizowane są wymagania dotyczące przewodniczącego.

Zespoły robocze powoływane w celu opiniowania utworzenia, przekształcenia, reorganizacji lub likwidacji instytutu badawczego będą musiały wydać opinię w terminie 2 miesięcy, a nie tak jak było dotychczas – 3 miesięcy. Ponadto ustawa skraca terminy w postępowaniach dotyczących uchylania uchwał rad naukowych.

Zmiana wprowadzana do ustawy – Prawo geologiczne i górnicze jest konsekwencją odstąpienia od zasady przeprowadzania konkursów na dyrektorów instytutów.

Ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Sejm uchwalił opiniowaną ustawę na 33. posiedzeniu w dniu 16 grudnia 2016 r. w oparciu o przedłożenie poselskie (druk sejmowy nr 995). Projekt stanowił przedmiot prac sejmowej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży. Komisja wprowadziła poprawki polegające na rezygnacji z warunku znajomości języka obcego przez dyrektora instytutu badawczego, wprowadzeniu reguły, że przewodniczącym rady naukowej może być osoba posiadająca co najmniej stopień naukowy doktora oraz wprowadzenie zakazu łączenia funkcji przewodniczącego rady naukowej ze stanowiskiem dyrektora, zastępcy dyrektora lub głównego księgowego. Ponadto komisja wprowadziła do ustawy przepisy przejściowe oraz szereg poprawek techniczno-legislacyjnych.

W trakcie drugiego czytania zgłoszono wniosek o odrzucenie ustawy oraz poprawkę polegającą na przywróceniu przepisu określającego tryb przeprowadzenia konkursu na dyrektora instytutu badawczego. Sejm przyjął ustawę w brzmieniu zaproponowanym przez komisję.

III. Uwagi szczegółowe

1. Odesłanie znajdujące się w nowelizowanym art. 26 ust. 3 ustawy o instytutach badawczych kieruje do art. 24 ust. 6 pkt 1–3 i 5. Takie odesłanie sugeruje, że w art. 24 ust. 6 znajdują się inne punkty niż wymienione w odesłaniu, co nie jest prawdą.

Dlatego należy wprowadzić następującą poprawkę:

w art. 1 w pkt 6 w lit. b, w ust. 3 skreśla się wyrazy „pkt 1–3 i 5”;

2. Na podstawie art. 28 ust. 5 umowę o zakazie konkurencji z dyrektorem instytutu badawczego oraz jego zastępcami zawiera minister nadzorujący.

Minister nie ma zdolności prawnej wobec tego nie może być stroną umowy. Wydaje się, że celem przepisu było przyznanie ministrowi wyłącznej kompetencji do reprezentowania państwowego instytutu badawczego w umowach o zakazie konkurencji z dyrektorem oraz jego zastępcami.

Propozycja poprawki:

w art. 1 w pkt 8 w lit. a, ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. W umowie, o której mowa w ust. 3, z dyrektorem oraz zastępcami dyrektora instytut jest reprezentowany przez ministra nadzorującego.”;

3. W ustawie Prawo geologiczne i górnicze, w art. 163 uchyla się ust. 8. Konsekwencją tego powinno być usunięcie z ustawy odesłania do uchylanego przepisu.

Propozycja poprawki:

w art. 2 po wyrazach „art. 163” dodaje się dwukropek, pozostałą treść oznacza się jako pkt 1 i dodaje się pkt 2 w brzmieniu:

„2) ust. 9 otrzymuje brzmienie:

„9. W zakresie uregulowanym w ust. 6 i 7 do Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych (Dz. U. z 2016 r. poz. 371, 1079 i 1311 oraz z 2017 r. poz. ...).”.”.

Michał Gil

Główny legislator